

Henkilökunnan rokotukset

Ylilääkäri LT Hanna Nohynek

SSHY kevätseminaari

14.3.2018

Infektiotautien torjunta ja rokotukset yksikkö

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Terveysturvallisuusosasto

Omat sidonnaisuudet

- Valtion virkanainen – kansanterveys
- Ammatinharjoittaja Aava, Pikkujätti -matkalääketiede
- THL on tehnyt ja tekee yhteisrahoitteista tutkimusta elinkeinoelämän kanssa

1. Tartuntatautilaki ja rokotusasetus

[Etusivu](#)[Lainsäädäntö](#)[Oikeuskäytäntö](#)[Viranomaiset](#)[Valtiosopimukset](#)[Hallituksen esitykset](#)[Julkaisut](#)

Hae aineistosta

[Hae >](#)

Pikahaussa katkaisumerkki *, esim. opintotu* ja takaisinpe* Laveampi haku tai-sanalla, esim. avopuol* tai aviopuol*. Kokeile myös **tarkennettua hakua**. Katso [ohjeet](#).

[Finlex](#) > [Lainsäädäntö](#) > [Säädökset alkuperäisinä](#) > [2016](#) > [1227/2016](#)

1227/2016

Dokumentin versiot

 [Viitetiedot](#) [På svenska](#) [Oikaisut](#)

Säädöstä oikaistu.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2016

Tartuntatautilaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Säädökset alkuperäisinä

Säädösten tekstit ilman muutoksia sellaisina kuin ne on julkaistu säädöskokoelmassa. Kaikki säädökset v. 1987 alkaen ja keskeinen osa vanhemmista säädöksistä.

Aineistoon liittyvä muu materiaali

- > Ruotsinkieliset säädökset
- > Ajantasainen lainsäädäntö
- > Säädösmuutosten hakemisto
- > Saamenkieliset säädökset
- > Uusimmat oikaisut/De nyaste

LÄÄKÄRILEHTI

3.11.2017

44

Rokotusvelvoite puhuttaa

"Nyt pohditaan, mitä pitää tehdä,
jos terveydenhuollon ammattilainen
kieltäytyy ottamasta rokotuksia."

TAYSin apulaislääkäri REETTA HUTTUNEN 2498

20180106

SSHY / HNohynek

TTL
§48

**Voimaan
1.3.2018**

ND WELFARE, FINLAND

Uutiset

Sport

Viihde

Lifestyle

TV ja ohjelmat

Videot

-9°C
Helsinki

Uusimmat

Luetuimmat

Kotimaa

Ulkomaat

Rikos

Talous

Kulttuuri

Huomenta Suomi

Mielipiteet

Aiheet

Arkisto

Helsingin junaraiteella vakava onnettomuus – henkilö jäi junan alle

Suomessa rokotevastaisuus on kasvanut – Superin Paavola: "Ei meillä ennen ollut mitään tällaista"

KOTIMAA | JULKAISTU 06.02.2018 06:16

Mainos

Osallistu ja voita viikonloppu kotimaisen hittisarjan kuvausmaisemissa!

Virve Birgitta Aho

Virve

Finland, Suomi

Liittynyt marraskuun 2017

Virve Birgitta Aho

@AhoVirve

Seuraa

Hoitohenkilöstö pakotetaan ottamaan rokote josta kukaan ei varmuudella voi sanoa että se tehoaisi saati että se olisi ottajalle turvallinen. @THLorg @STM_Uutiset @stminfo Millä perustelette vaatimustanne? Millä takaatte rokotteen turvallisuuden ja sen tehon?

Merja Puuskamäki

4 t · Seinäjoki, Southern Ostrobothnia ·

Olen kohta viikon sairastanut flunssaa joka tänään sai virallisen diagnoosin, B-influenssa positiivinen. Voin sitten kertoa että tauti on kova. Se siitä pakko rokottamisesta, ei auttanu, ei säästännyt sairastumiselta. Kiitos THL:n ja STM:n viisaiden ihmisten. Pakko rokottaminen ei ole ku lääkefirmojen rahastamista, ne tässä kuorii isot rahat. Hoitohenkilökunta on aina huolehtinut ennenkin rokotuksistaan ja kausi flunssaan kuolee joka vuosi tietty määrä ihmisiä. Roskakoriin tuollaiset pakkorokottamiset koska hoitohenkilökunnalle on esitetty uhkaus, jopa irtisanominen.

Liittohallituksen jäsen

virityksessä SuPer: n liittohallitus

SSHY / HNohynek

Twitter-virrasta poimittua 5.1.2018

Yhä useampi sairaanhoitaja ottaa influenssarokotuksen

Uusi laki kiristää henkilöstön rokotusvaatimuksia maaliskuun alusta

Riitta Salmi

Viking O
Itämere
keikka-

Varaa
nyt >>

Uusimmat

- 10:25** Auto törmä
suojatiellä S
- 10:03** Venäläisurh
tuomiosta
olympialais
- 9:59** Saksassa sy
– osa met
siirtyy 28 tu
- 9:45** + Yhden rai
saisi useita

Tehy pelkää ylilyöntejä terveysalan henkilöstön rokotussuojan lisäämisessä

Tehyn työympäristöasiantuntija Anna Kukka korostaa, että rokotekattavuus on ollut tähänkin saakka todella korkea yksiköissä. Inissa hoidetaan immuunipuolustukseltaan heikkoja potilaita. | EHTIKIIVA / Emmi Korhonen

Teollisuuden pk-yritys,
Tule mukaan
työkyky- ja tuottavuus-
valmennukseen!

2 paikkaa jäljellä!

LAMK
Lahden ammattikorkeakoulu
Lahti University of Applied Sciences

Näitä luetaan nyt

Uusimmat

ULKOMAAT 10:36
Reuters: Venäläistankkerit siirtäneet öljyä pohjoiskorealaisiin aluksiin merellä

URHEILU-UUTISET 10:31
Tour de Ski pääsee vauhtiin lumipyryssä Sveitsissä

Kansalaisaloite pakkorokottamista vastaan

Järkeä tartuntatautilakiin!

Allekirjoita sinäkin kansalaisaloite "Pakko ei kannusta, järkeä tartuntatautilakiin"

[Mene tästä kansalaisaloitteeseen!](#)

Terveysohjeet

Tee niin kuin Kirsi, Kari, Tiina, Reima, Merja, Virva, Mikko, Margit ja moni muu. Uudistat viikoittaisten terveysohjeitteni tilauksen vuodeksi 2017 tai tilaat ne eka kertaa. Jaossa on pitkän ja onnellisen elämän ohjeita jo vuodesta 2014 lähtien.

Vuodessa kerätty yhteensä 1949 kannatusilmoitusta

Lukijoilta: "Hoitajalla on a x Ajankohtaista - Terho x Reg@Web :: Timecon työ x Vantaan kaupunki - Yhte x Pakko ei kannusta, järkee x

Secure | https://www.kansalaisaloite.fi/fi/aloite/2435

 kansalaisaloite.fi [Kirjaudu](#)

[På svenska](#) | Tekstin koko: [A](#) [A](#) [A](#)

[Etusivu](#) [Selaa kansalaisaloitteita](#) [Tee kansalaisaloite](#) [Ohjeet](#) [Tiedotteet](#)

Pakko ei kannusta, järkee tartuntatautilakiin: 1) Ei pakkorokotuksia sosiaali- ja terveysaloille 2) tahdonvastaiset karanteeni- ja pakkolääkitysvelvoitteet pois 3) tiedonsaantioikeus paremmaksi rokotustilanteessa 4) ammattilaisille takaisin velvollisuus ilmoittaa rokotehaitoista

27.3.2017

Aloitteen vireillepano Kannatusilmoitusten keräys Kannatusilmoitusten tarkastus Lähetyks eduskuntaan

1 949 kannatusilmoitusta, joista muualla kerättyjä 5

Kannatusilmoituksia tässä palvelussa 1 944 [kokonaiskertymä](#) [päivätasolla](#)

50 000

ROKOTUSKRIITTISET

#1 Liity

1,5 t. jäsentä · 7 julkaisua päivässä

Ryhmä on tarkoitettu kansalaisille, jotka ovat heränneet rokotuksista saamaamme ristiriitaisen informaatioon. H...

Ihan oikeasti rokotuskriittiset

#1 Liity

153 jäsentä

Ryhmä niille, joiden mielestä tuolla toisella rokotusryhmällä ei ole mitään tekemistä kriittisyyden kanssa. Krii...

Näytä kaikki

Suomi · English (US) · Svenska ·
Español · Português (Brasil)

Yksityisyys · Käyttöehdot · Mainostaminen ·
Mainokseni · Evästeet · Lisää ·
Facebook © 2018

Julkiset julkaisut

Päivi Virtanen · **ROKOTUSKRIITTISET**

29. tammikuuta kello 23:20 · Raisio, Varsinais-Suomen maakunta ·

Mä nyt kysyn täältä mielipidettä, vaikkei kyse rokotteesta. Mun tytöllä 3,5v todettiin tänään influenssa b. Määrättiin alottamaan tamiflu lääkitys. Mietin aloitanko kun en olis häntä edes vienyt lääkäriin jos en olis mun pomolle tarvinnu poissaolotodistusta.

Aloitin lääkkeen annon sit kuitenkin. En tiä vielä kukaan oli huono päätös. Hänellä ei ollu ees kuumetta tänään ja muutenki touhuu ihan normaalisti. Silmistä kyl näkyy et on kipee.

1

110 kommenttia

Pakolliset rokotukset Euroopassa

Italia ja Ranska: sanktiot käyttöön v.2018

PAKKOROKOTUKSET?

HYVIN NATSAA!

ANNI VIROLAINEN-JULKUNEN
 LT
 lääkintöneuvos, sosiaali- ja
 terveysministeriö

TANELI PUUMALAINEN
 LT
 ylilääkäri, Terveyden ja
 hyvinvoinnin laitos

Yhteisymmärrys ratkaisee henkilöstön rokottautumisen

Keskustelu rokottamisesta on käynyt työpaikoilla kuumana. Työnantajilla on ollut vaikeuksia tulkita lakipykälän velvoittavuutta ja työntekijät ovat olleet vähintäänkin hämmentyneitä joistakin irtisanomisuhkauksista.

Uudistettu tartuntatautilaki (1) tuli voimaan vuosi sitten, mutta yksi sen pykälistä vasta nyt maaliskuun 2018 alussa. Tämä pykälä 48, Työntekijän ja opiskelijan rokotussuoja potilaiden suojaamiseksi, on kuitenkin herättänyt intohimoja puolesta ja vastaan jo kuukausia.

Uudessa tartuntatautilaissa työnantajat veloitetaan huolehtimaan henkilöstön mahdolli-

simman hyvästä rokotussuojasta. Tuhka- ja vesirokon osalta riittää sairastetun taudin antama suoja. Rokotusta edellytetään influenssaa vastaan ja imeväisikäisiä hoitavilla hinkuyskää vastaan.

Hoitohenkilöstön rokottamisen on osoitettu vähentävän potilaiden sairastuvuutta ja kuolleisuutta. Siten työntekijän rokotukset lisäävät po-

48§ Työntekijän ja opiskelijan rokotussuoja potilaiden suojaamiseksi

- Työskentelyyn sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköiden asiakas- ja potilastiloissa*, joissa hoidetaan lääketieteellisesti arvioituna tartuntatautien vakaville seuraamuksille alttiita asiakkaita tai potilaita, **saa käyttää vain erityisestä syystä henkilöä, jolla on puutteellinen rokotussuoja**
- Työntekijällä ja työharjoitteluun osallistuvalla opiskelijalla on oltava joko rokotuksen tai sairastetun taudin antama suoja **tuhkarokkoa** ja **vesirokkoa** vastaan. Lisäksi edellytetään rokotuksen antama suoja **influenssaa** vastaan ja imeväisikäisiä hoitavilla **hinkuyskää** vastaan.

* Asiakas- ja potilashuoneita, sairaankuljetuksessa käytettäviä kulkuneuvoja sekä näihin verrattavia tiloja, joissa on mahdollisuus tartunnalle tai sen leviämislle asiakkaisiin tai potilaisiin

48§ Työntekijän ja opiskelijan rokotussuoja potilaiden suojaamiseksi

- Opiskeluterveydenhuollon on huolehdittava, että työharjoitteluun osallistuvilla opiskelijoilla vastaava rokotussuoja
- Työnantajalla on oikeus käsitellä työntekijän tai työharjoittelussa olevan opiskelijan 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin soveltuvuutta koskevia tietoja riittävän rokotussuojan osalta työntekijän tai opiskelijan **suostumuksella** yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004), työterveyshuoltolain ja henkilötietolain mukaisesti

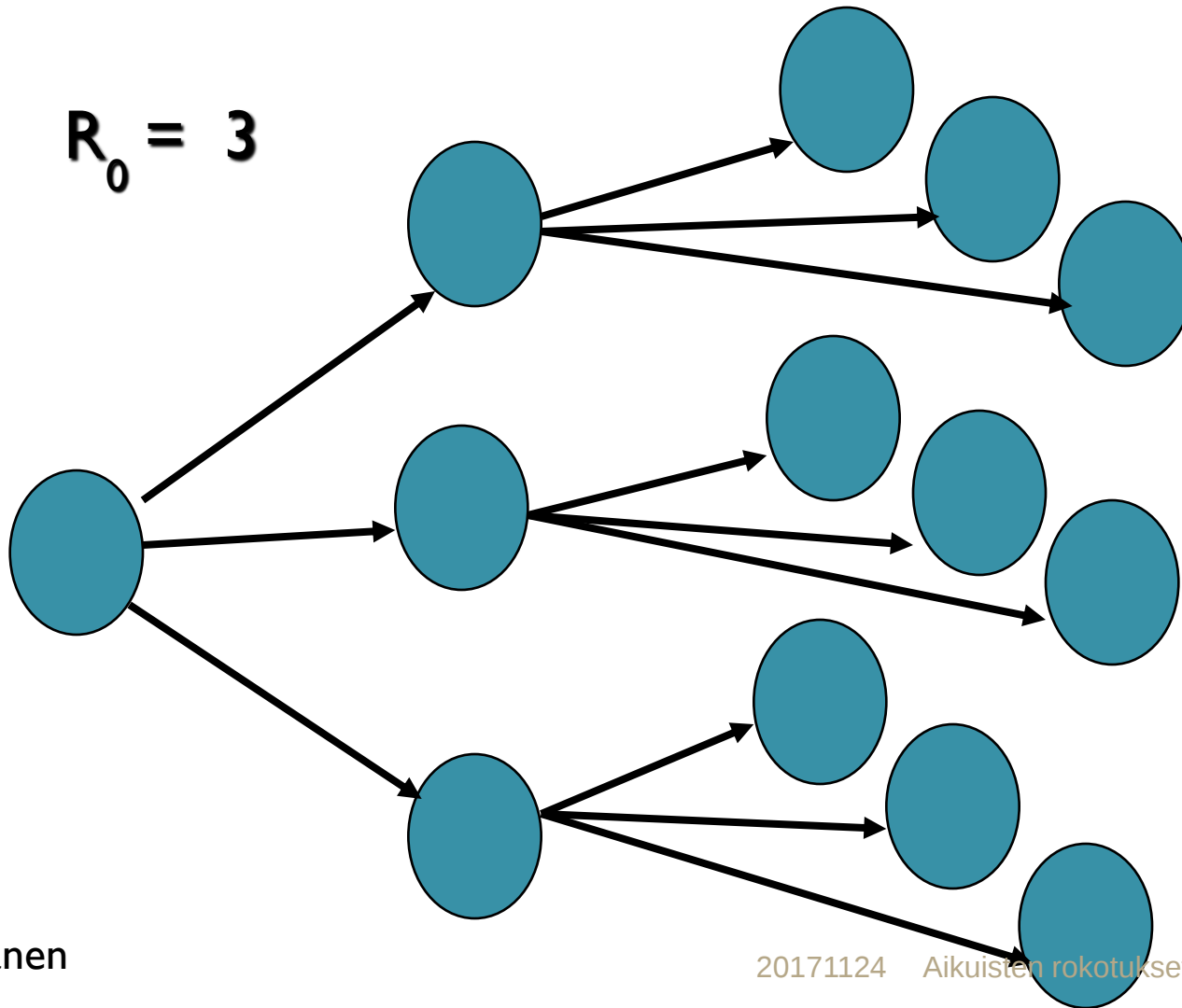
Eräiden infektioiden perusuusiutumislukuja

Tauti	Leviäminen	R_0
Tuhkarokko	Ilmateitse	12–18
Hinkuyskä	Ilmateitse, pisaratartunta	12–17
Kurkkumätä	Sylki	6–7
Isorokko	Sosiaalinen kontakti	5–7
Polio	Fekaali-oraali tartunta	5–7
Vihurirokko	Ilmateitse, pisaratartunta	5–7
Sikotauti	Ilmateitse, pisaratartunta	4–7
HIV/Aids	Seksikontakti	2–5
SARS	Ilmateitse, pisaratartunta	2–5
Influenssa (1918)	Ilmateitse, pisaratartunta	2–3

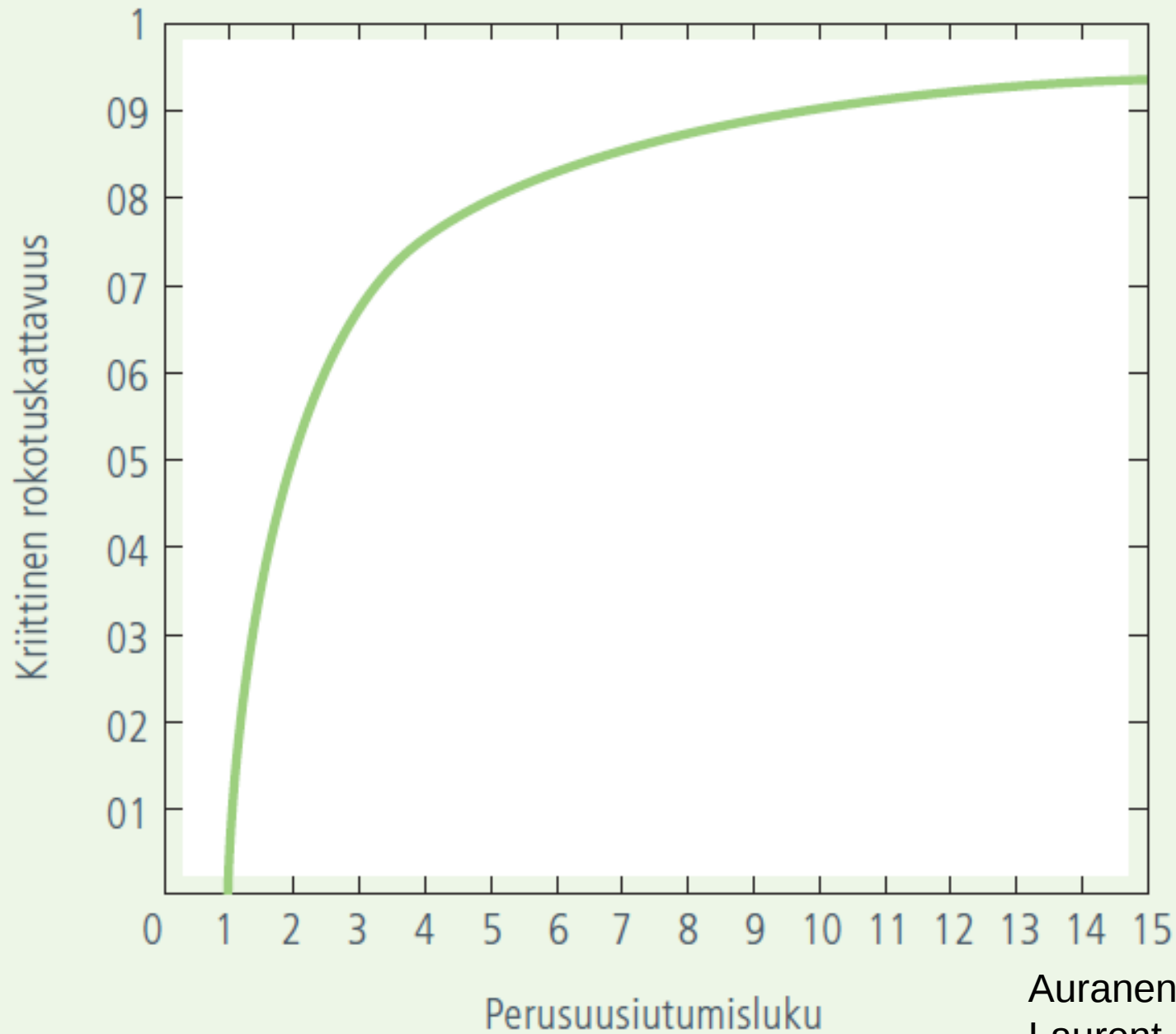

Perusuusiutumisluku

$$R_0 = 3$$

Kriittinen rokotuskattavuus R0 funktiona

$$p_{\text{kriittinen}} = 1 - 1/R_0$$

48§ Työntekijän ja opiskelijan rokotussuoja potilaiden suojaamiseksi

- Esimerkkejä elimistön puolustusjärjestelmää merkittävästi heikentävistä tekijöistä
 - Potilaan vakava sairaus sekä syöpälääkkeet ja immuunivasteenmuuntajat
 - Raskaus
 - Alle 12 kuukauden ja yli 65 vuoden ikä
- Rokotuksen voi kuitenkin jättää antamatta, jos henkilöllä on **oman ilmoituksensa perusteella** aiemman rokotuksen tai sairastetun taudin aiheuttama suoja jo olemassa
- Tarvittaessa rokotussuojan olemassaoloa voidaan selvittää laboratoriotutkimuksilla
- Uranvalinta- ja koulutusvaiheessa kiinnitettävä alalle tulevien huomiota siihen, että heidän olisi oltava monin tavoin valmiita hoitamiensa henkilöiden terveyden suojelemiseen

Prosessit

Henkilökunnan rokotukset potilaiden suojaamiseksi

Henkilökunnan informointi eri tiloissa tehtävien töiden edellyttämästä rokotussuojasta

- Sote -toimipisteen on määritettävä ne tilat, joissa hoidetaan infektioautien vakaville seurauksille alttiita asiakkaita tai potilaita
- Työterveyshuollolle tieto eri tiloissa työskentelevistä ja tarvittavasta rokotussuojasta

Työterveyshuollon suorittama rokotustarpeen arviointi ja täydennysrokottaminen

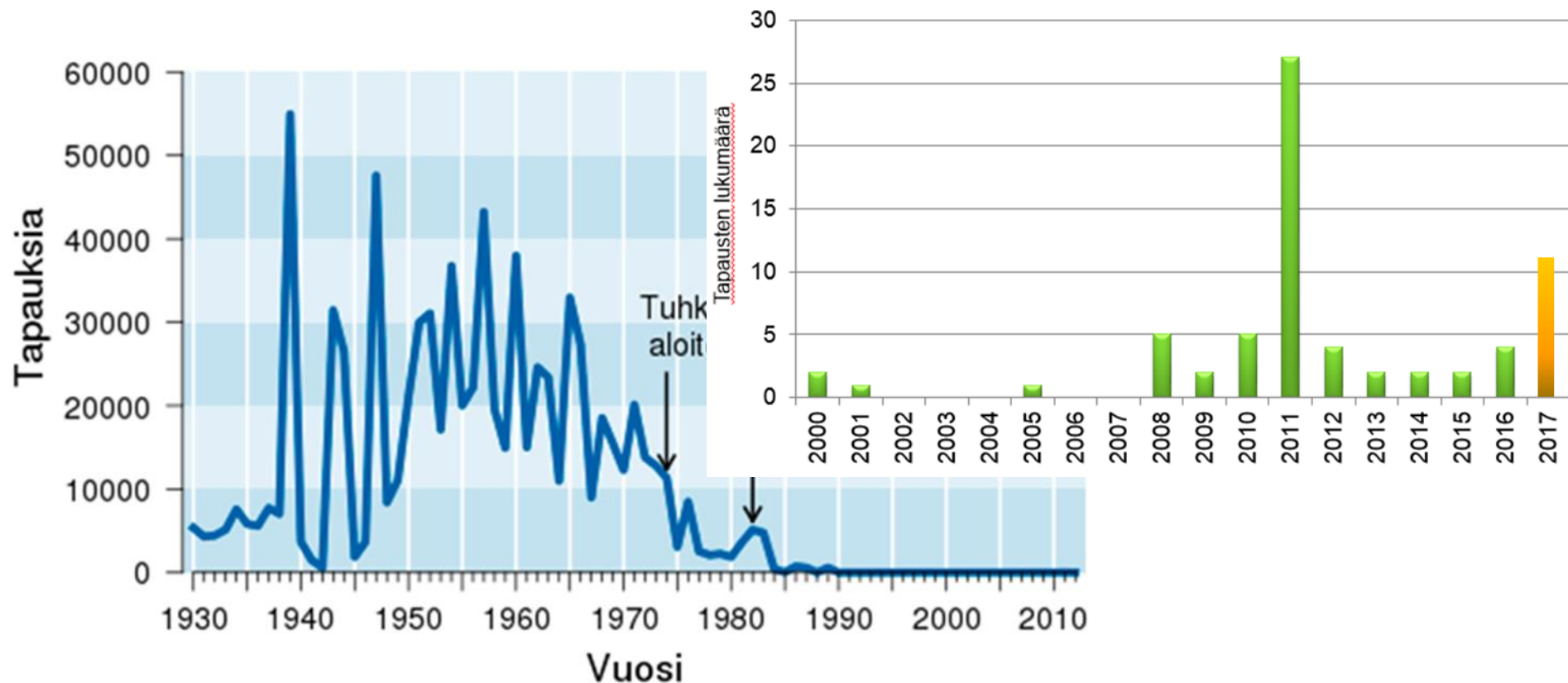
- Työntekijä päättää luovuttaako rokotuksia tai soveltuvuutta koskevia tietoja työnantajalle

Työnantaja päättää työntekijöiden sijoittumisesta eri työtehtäviin huomioiden TT lain 48§:n vaatimukset

Tuhkarokkotapaukset Suomessa ennen ja nyt 2000-luvulla

Lähde: Tartuntatautirekisteri, THL

- **Kesällä 2017** Itä-Suomen tartuntaketju ja Pirkanmaan tapaukset, joissa alkuperä Italiasta ja yksi tapaus, jonka alkuperä Englannista

Tuhkarokkoepidemia Suomessa kesällä 2017

/2017 PDF - Suomenkuvalehti.fi - Google Chrome

Secure | <https://suomenkuvalehti.fi/digilehti/392017-pdf/1-191>

- **SK tutki:** Kuollut puu kuhisee elämää ▪ **Outo ääni-isku** Kuubassa?
- **Mikko Alatalo** puolustaa teitä, maapallo jää muille

SUOMEN KUVALEHTI

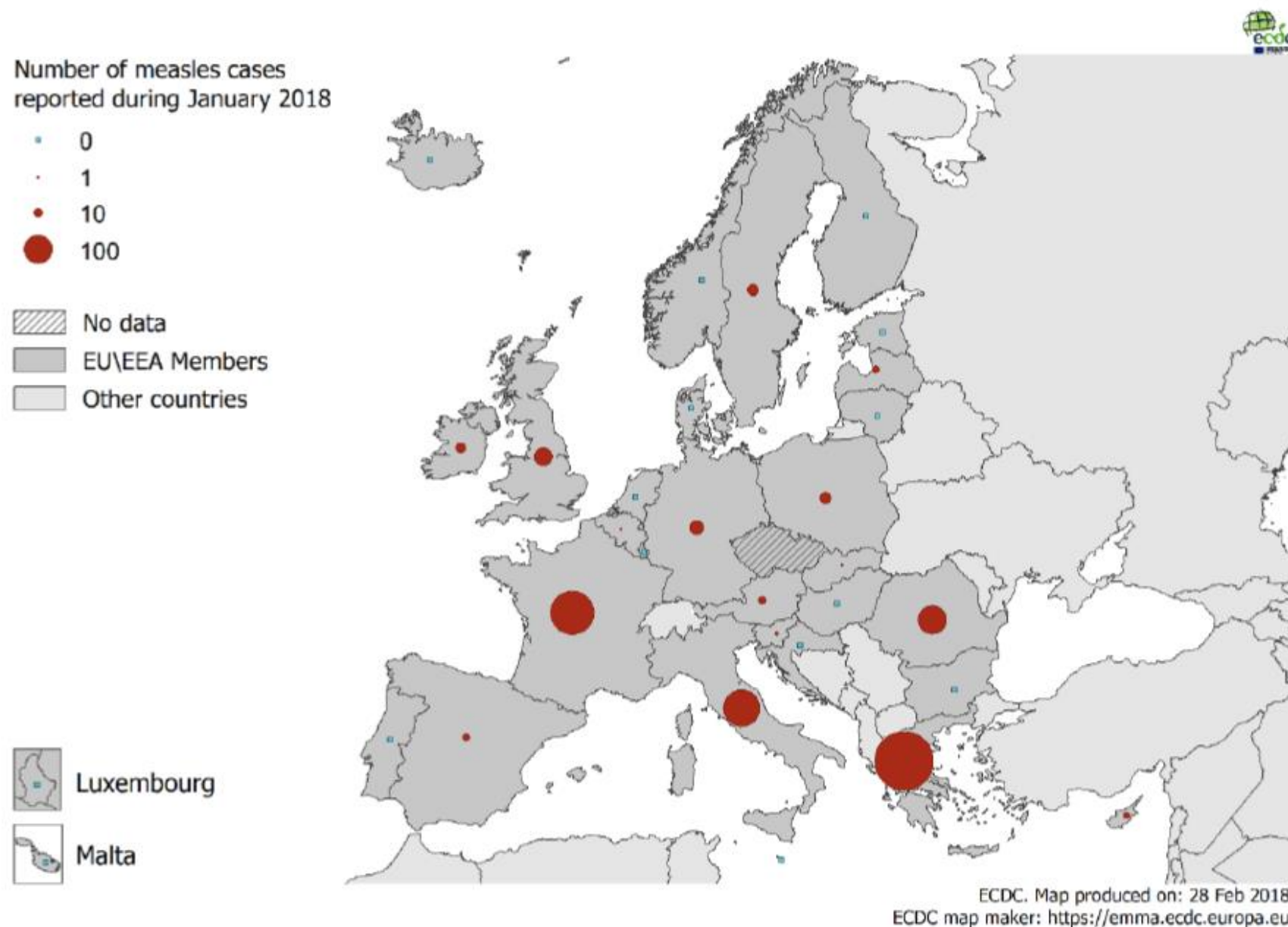
SK 39 • 29.9.2017 • Hinta 6,90 €

TARTUNTA

Kesäkuussa 2017
italialaisnuorukainen
matkusti Punkaharjulle.
Yhteensä 2 000 ihmistä
altistui taudille,
joka oli jo hävitetty
Suomesta.

otavamedia

Figure 1. Distribution of measles cases by country, January 2018 (n =1 073), EU/EEA countries

Vesirokkorokote suojaa lapsena ja aikuisena

VESIROKKO- ROKOTE SUOJAA VAKAVILTA TAUDEILTA

Vesirokkorokotetta tarjotaan 1.9.2017 alkaen kaikille 1,5–11-vuotiaille lapsille, jotka eivät ole sairastaneet vesirokkoa. Rokote kuuluu kansalliseen rokotusohjelmaan ja se on maksuton. Rokotukset annetaan neuvolan ja koulun ikäkausitarkastuksissa. Rokotussarjaan kuuluu kaksi annosta.

Vesirokko ja vyöruusu

Vesirokko on koko kehon tulehdustila (yleisinfektio). Sen tyypillisimmät oireet ovat 5–7 vuorokautta kestävä rakkulaihottuma ja kuume.

Vesirokko tarttuu erittäin helposti. Sairastunut tartuttaa tautia jo kahden vuorokauden ajan ennen oireita, ja tarttuvuus jatkuu 4–5 vuorokautta ihotuman alusta. Sairauden jälkeen vesirokkovirus jää asumaan elimistöön ja aiheuttaa noin kolmannekselle myöhemmin vyöruusun. Aikuksille vesirokko on usein raju tauti.

Vesirokon jälkitaudit ovat harvinaisia, mutta vakavia

Lapsilla yleisin vesirokon jälkitauti on ihon vaikea bakteeritulehdus. Jälkitautina voi saada myös esimerkiksi keuhkokuumeen tai aivotulehduksen, johon puolestaan liittyy pysyvien aivovaurioiden riski.

Aikuksilla jälkitautien riski on suurempi. Erityisen vakavat seuraukset vesirokolla voi olla odottavalle äidille tai syntymättömälle lapselle. Raskaana olevalle naiselle sairastuminen voi aiheuttaa hengenvaarallisen keuhkokuumeen ja syntymättömälle lapselle vakavia epämuodostumia sekä älyllisen kehitysvammaisuuden (ns. vesirokko-oireyhtymä).

Rokote suojaa sekä vesirokolta että sen jälkitaudeilta

Kaksi annosta vesirokkorokotetta tuottaa erinomaisen suojan. Maissa, joissa vesirokkorokotusten kattavuus on korkea, lapset eivät kuole vesirokkoon eivätkä joudu sen takia sairaalaan. Lieväkin vesirokko on näissä maissa harvinaisen.

Vesirokkorokote on ollut käytössä jo yli 20 vuotta ja sitä on annettu maailmanlaajuisesti yli 200 miljoonaa annosta. Rokotteen vaikutuksia on seurattu tarkkaan, eikä rokotteella ole todettu olevan merkittäviä haittoja. Noin joka viidennelle rokotteelle tulee paikallisoireita, kuten pistospaikan kipua, punoitusta tai turvotusta. Noin joka kahdeksas saa kuumeita. Harvempi kuin joka kahdeskymmenes saa muutaman vesirokkorakkulan rokotteesta.

Suomessakin rokote on ollut jo pitkään käytössä, mutta kansalliseen rokote-ohjelmaan liittämisen myötä se on nyt saatavilla maksutta.

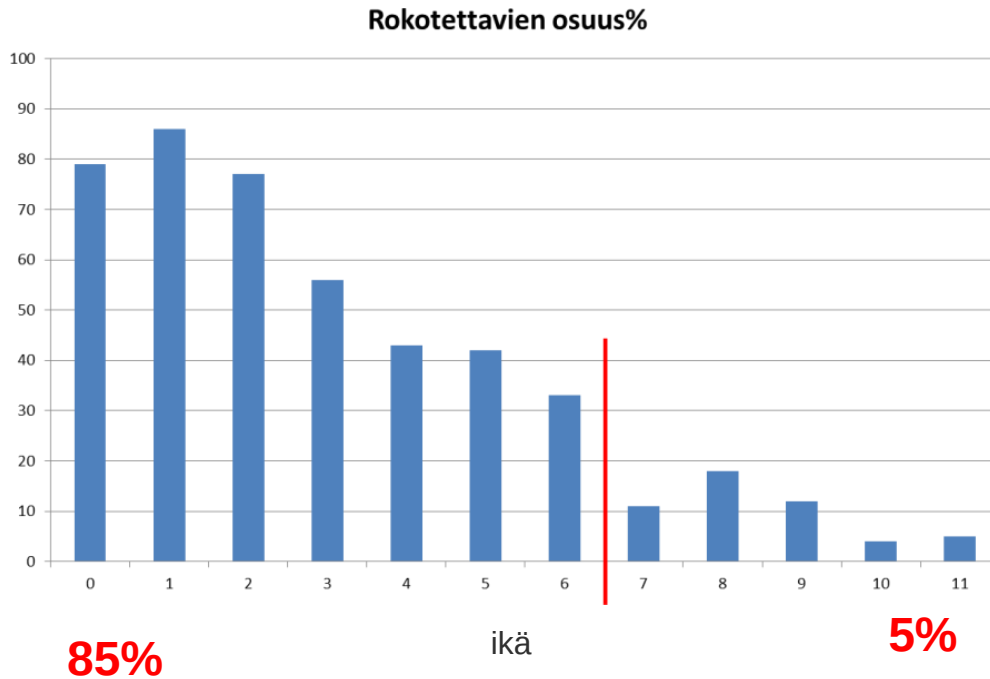
Vesirokko

Vesirokko

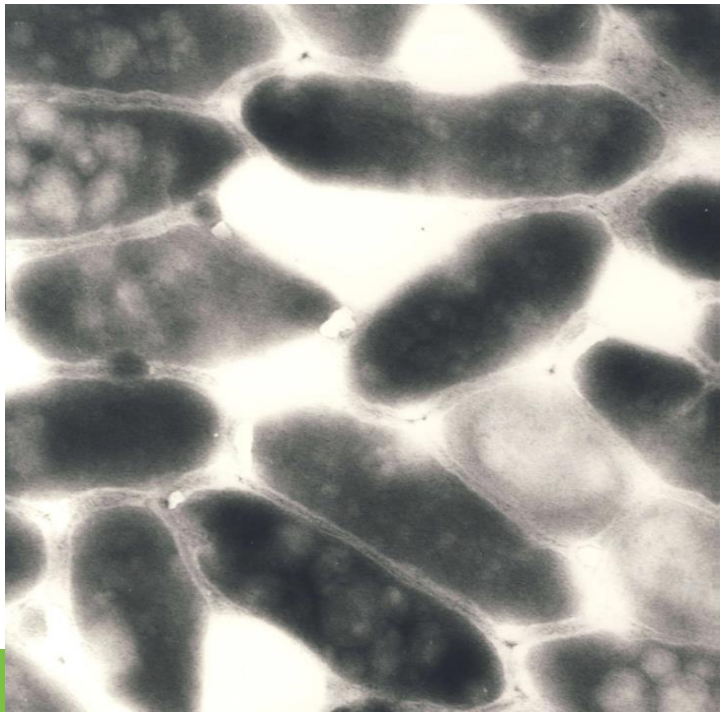
- Aikuisista muutama prosentti ei ole sairastanut vesirokkoa
- Vuosittain noin 57 000 tapausta, 200-300 sairaalahoitojaksoa ja 1-2 kuolemaa
 - Raskaudenaikainen vesirokko: äidin keuhkokuume ~ 30% kuolleisuus, sikiövaurioita
 - Vastasyntyneillä ja immuunipuutteisilla hengenvaarallinen
- Helposti tarttuva jo ennen ihottuman puhkeamista
- Yhden rokoteannoksen suoja noin 90 %, 2 annoksella lähes lähes 100%
- **Rokotetaan kaikki ne jotka eivät tiedä sairastaneensa vesirokkoa**

Eniten rokotettavia nuorimmissa, kouluiässä valtaosa lapsista jo sairastanut vesirokon

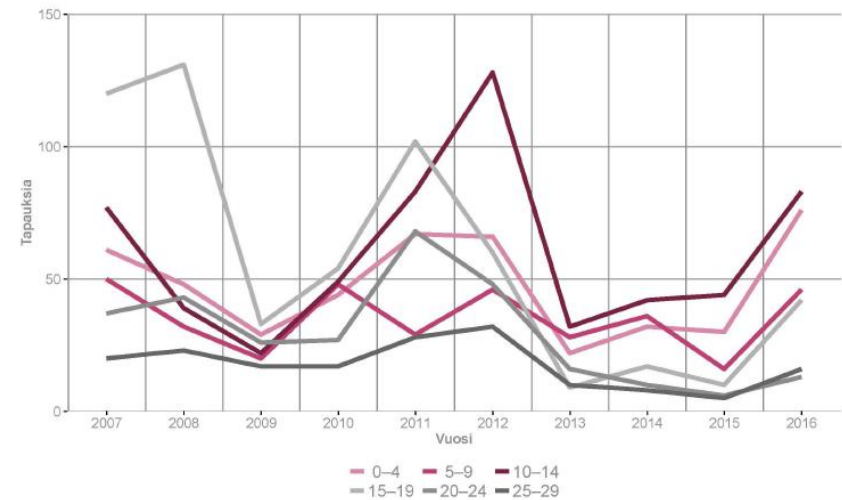
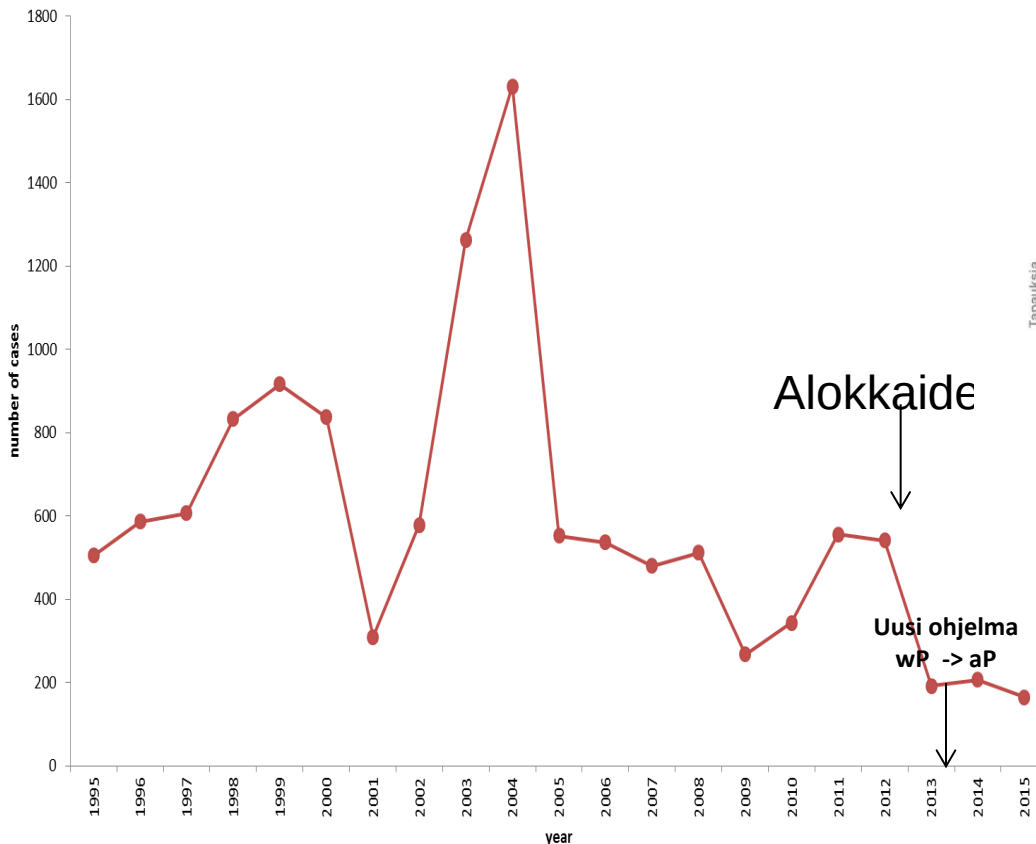
Hinkuyskä

- Esiintyy kaikissa ikäryhmissä
- Elämää uhkaava <3 kk ikäisille, vakava < 1 vuotiailla
- Käytössä oleva rokote aP antaa ~70-85% suojan ~5 vuodeksi
- Suomen hinkuyskätilanne verrattuna muihin länsimaihin ollut hyvä

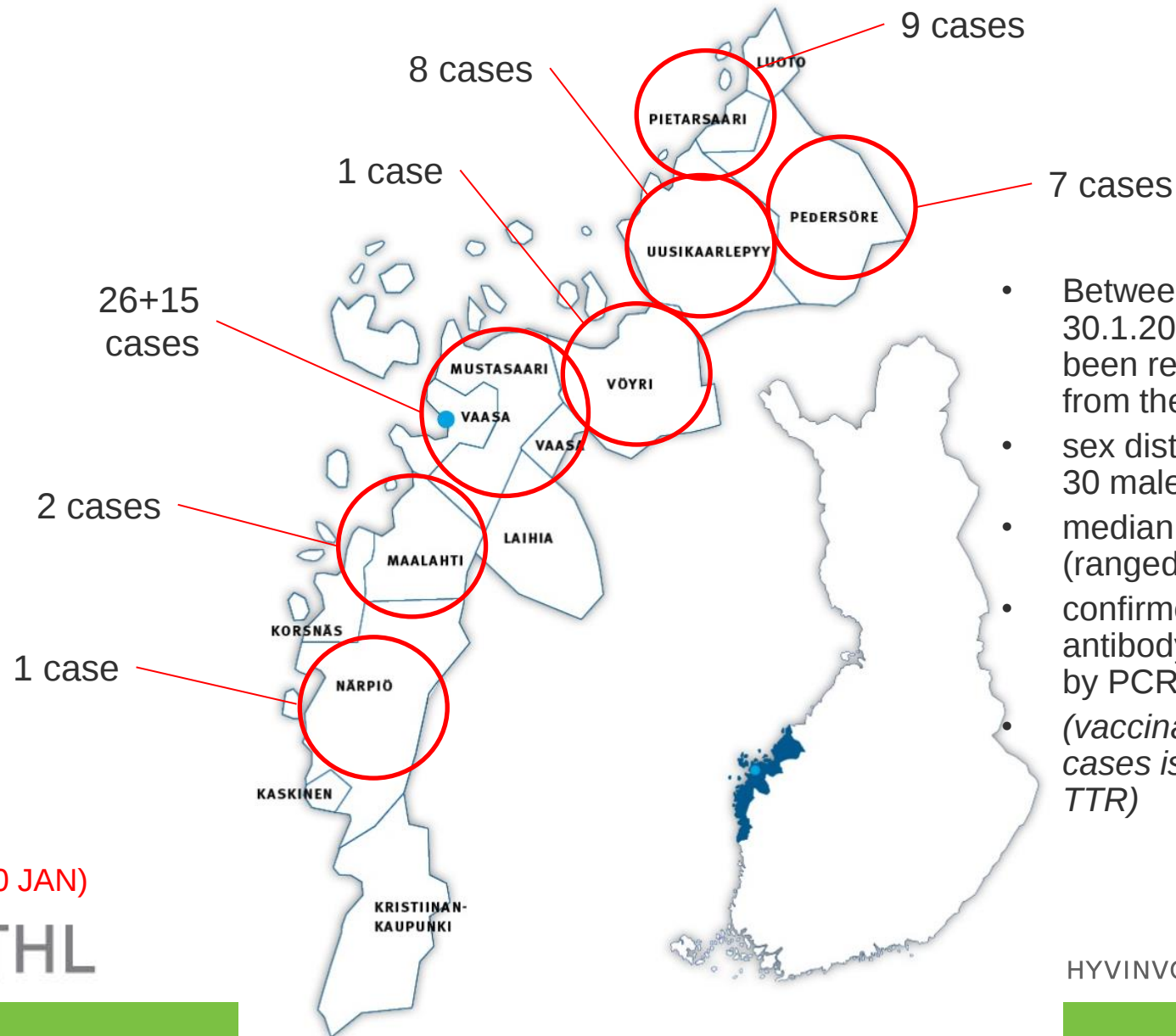

Tartuntatautirekisteriin ilmoitetut hinkuyskätapaukset vuosina 1995-2015

- Yhteensä ilmoitettiin 12,412 laboratoriovarmistettua tapausta
- Vuotuisvaihtelu 165-1631 / v
- Aikasarjatarkastelu : $\bar{n}_{1995-2004} = 806$ tapausta / v ja $\bar{n}_{2005-2015} = 395$ t / v

Pertussis in Finland - Vaasa hospital district

- Between 1.1.2017 – 30.1.2018, **69 cases** have been reported to the TTR from the hospital district
- sex distribution: 30 males and 39 females
- median age 14 years (ranged 2-68 years)
- confirmed typically by antibody testing, followed by PCR, and culture
- (vaccination status of the cases is missing from TTR)

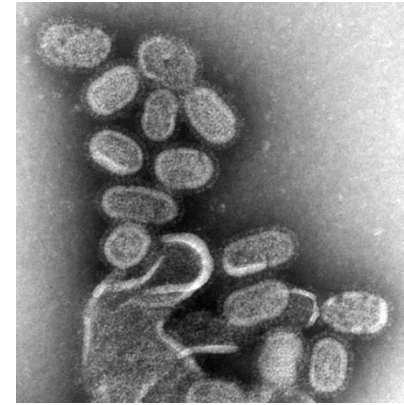
(as of 30 JAN)

aP Rokotussuositus

- Imeväisikäisiä hoitavilla sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöillä on säännöllisesti annettuna hinkuyskärrokotus. Rokotuksen antama suoja hinkuyskää vastaan heikkenee noin 3-4 vuodessa, joten suoja tulisi tehostaa viimeistään viiden vuoden kuluttua.
- Koska hinkuyskäsuoja heikkenee nopeasti, ei rokoteta ”etukäteen varmuuden vuoksi” vaan kun henkilö työskentelee tai siirtyy työskentelemään toimipisteeseen, jossa hoidetaan <12 kk ikäisiä.
- Myös opiskelijoiden hinkuyskäsuoja kannattaa tehostaa vasta, kun aloitetaan työharjoittelua imeväisikäisten parissa. Huomaa, että kaikki sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijat eivät tarvitse hinkuyskäsuoja.

Influenssa

- Influenssa tulee joka vuosi
- Sairastettu tauti ei yleensä anna pitkäaikaista suojaa
- Taudin vakavuuden kirjo suuri - myös oireeton voi tartuttaa
- Tehoon vaikuttaa kiertävien ja rokotevirusten vastaavuus

Oireiden ja viruserityksen ajoitus - erityis jo ennen oireita!

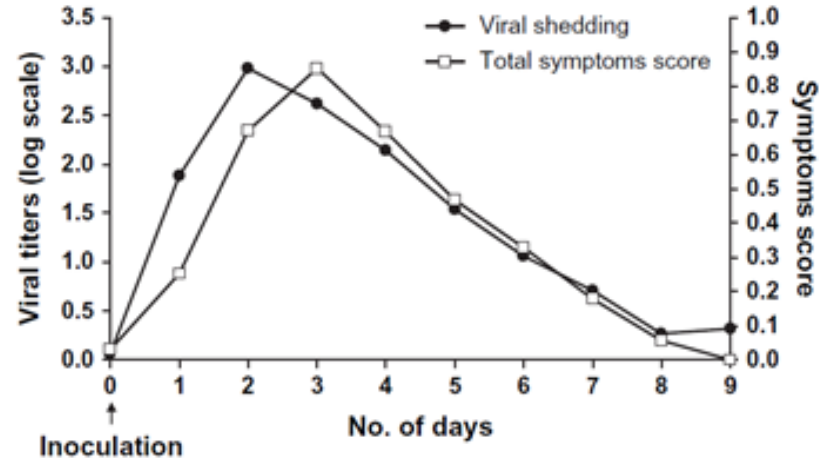
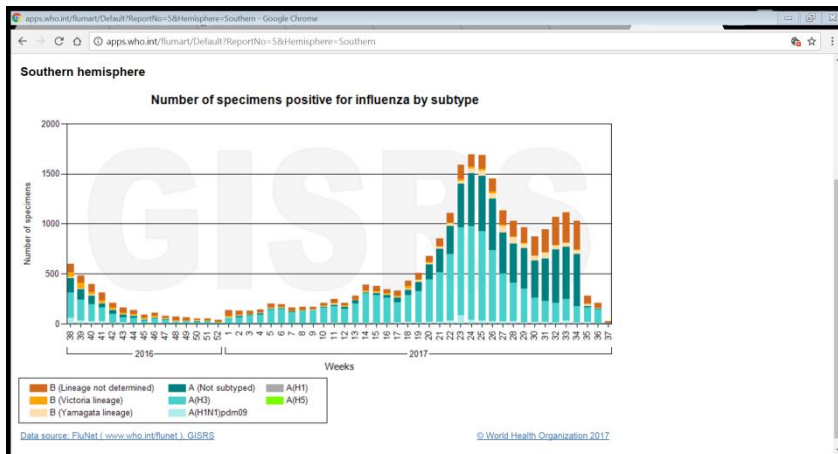

FIGURE 5. Summary curves of viral shedding and total symptoms scores in experimental influenza virus infection. Thirteen curves were used for viral shedding (refer to figure 2 legend), and 17 curves were used for total symptoms scores (refer to figure 3 legend).

Eniten kysymyksiä ja huolta liittyy influenssarokottamiseen

Personalen inom social- och hälsovård
Influensavaccinet skyddar förutom

Influensavaccinering av personalen förebygger influensa, dess förmåga att spridas och eventuella epidemier.

- Du skyddar äldre och sjuksvaga.
- Du skyddar dig själv, din familj och dina nära mot influensa.
- Du bidrar till att upprätthålla en god arbetsmiljö och förebygga eventuella epidemier.

Kom ihåg att du även smittas av influensa

Influensa sprids lätt och snabbt. Du kan överföra smittan redan dagen efter dina egna symtom är lindrig influensa.

Influensa är en luftvägsinflammation. I Finland insjuknar varje år omkring 100 000 personer i influensa.

För vissa människor är sjukdomen farlig

Största delen av de barn och vuxna som dör av influensa är personer som fyllt 65 år eller äldre. Risken är särskilt stor för äldre personer som bor i äldreboende eller har andra sjukdomar. Risken att drabbade gravida kvinnor med framskriden influensa kan överföra smittan till barnet.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen:
Influenssarokote suojaa itsesi lisäksi myös muita

Pistettävää influenssarokotetta on valmistettu samalla menetelmällä jo yli 40 vuotta ja käytetty satoja miljoonia annoksia.

Suojaa lapsesi rokotteella influenssalta!

Influenssaan sairastuu vuosittain noin 33 000 alle 3-vuotiaasta lasta. Lasten influenssoista parhaimmillaan 26 400 olisi estettävissä rokotteella.

Influenssa on rajumpi ja vakavampi sairaus kuin tavallinen flunssa. Influenssa altistaa lapsen myös jälkitauoille, kuten korvatulehdukselle ja keuhkokuumeelle. Rokotus on paras suojaa influenssaa vastaan.

Influenssarokote on ilmainen kaikille alle 3-vuotiaalle ja lapsille, joilla on jokin pitkäaikaissairaus. Rokote kuuluu kansalliseen rokotusohjelmaan.

Lisätietoja terveyskeskuksista ja osoitteesta
www.thl.fi/lasteninfluenssarokote

Rokotteen hyötyjä:

- suojaa lasta influenssalta ja estää tartuntoja lähipiirissä
- torjuu korvatulehduksia ja keuhkokuumetta
- vähentää lääkärissäkäyntejä sekä antibiootti- ja sairaalahoitojen tarvetta

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen:
Influenssarokote suojaa itsesi lisäksi myös muita

YVINVOINNIN LAITOS

Sensuroimaton Päivärinta: Kapinakätilö ei suostu rokotteeseen edes potkujen uhalla - katso tästä haastattelu | iltv-paivarinta | Iltalehti.fi - Google Chrome

www.iltalehti.fi/iltv-paivarinta/201802180081105_iv.shtml

**SENSUROIMATON PÄIVÄRINTA:
KAPINAKÄTILÖ EI SUOSTU
ROKOTTEeseen EDES POTKUJEN
UHALLA - KATSO TÄSTÄ HAASTATTELU**

KATSO MYÖS

Sensuroimaton Päivärinta
jaks 28: Crista hankki
pakaraimplantit 17-vuotiaana.

Kentältä tulleita kysymyksiä

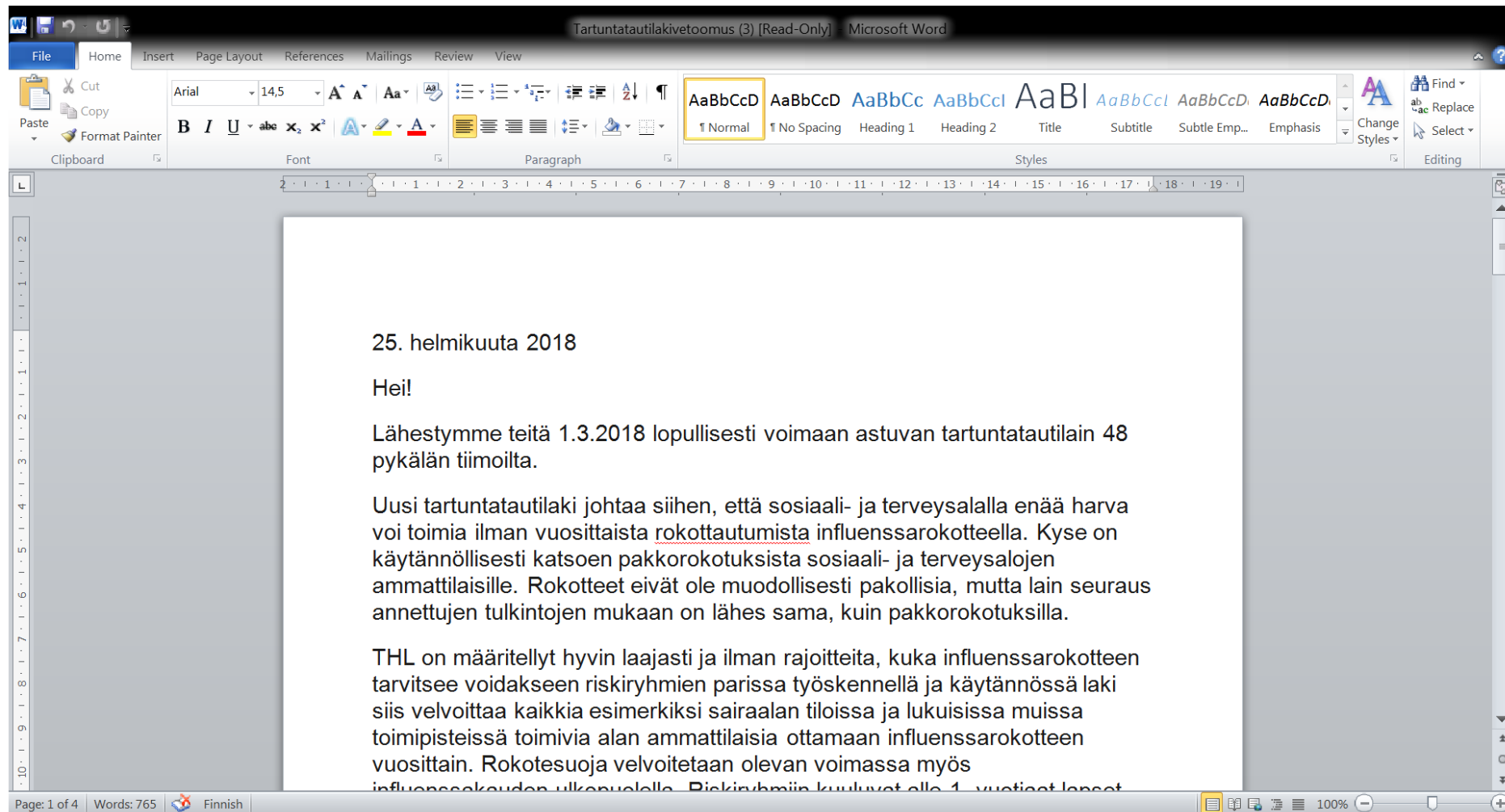
Kysyisin muutaman kysymyksen liittyen tilastointiin influenssarokotteen suhteen.

- 1. Onko olemassa tilastoa, josta voisi nähdä, kuinka moni sairastuu influenssaan ja kuinka paljon sairastuneista on rokottamattomia tai rokotettuja?
- 2. Onko olemassa tilastoa, josta voisi nähdä, miten paljon terveydenhuoltohenkilöstö tartuttaa potilaisiin influenssaa ja millä tavoin terveydenhuoltohenkilöstön rokottaminen vaikuttaa potilaiden sairastavuuteen?
- 3. Onko olemassa tilastoa, josta voisi nähdä, kuinka monta henkilöä vuodessa kuolee influenssaan tai sen jälkitauteihin ja kuinka moni heistä oli rokotettu?

Olisin kiitollinen vastauksestanne näihin kolmeen kysymykseen, voidakseni perehtyä asiaan syvemmin.

Terveysthuollon ammattilaisten kirje kansanedustajalle

Näytön asteen eri maailmat

- Cochrane liputtaa satunnaistettuja kontrolloituja tutkimuksia
- Käytännössä näyttö nousee havainnoivista tutkimuksista

Cochrane Database of Systematic Reviews

Influenza vaccination for healthcare workers who care for people aged 60 or older living in long-term care institutions (Review)

Huoli haitoista ja hyporesponssista

Ramsay *et al. BMC Medicine* (2017) 15:159
DOI 10.1186/s12916-017-0919-0

BMC Medicine

RESEARCH ARTICLE

Open Access

The impact of repeated vaccination on influenza vaccine effectiveness: a systematic review and meta-analysis

Lauren C. Ramsay¹, Sarah A. Buchan², Robert G. Stirling^{2,3}, Benjamin J. Cowling⁴, Shuo Feng⁴, Jeffrey C. Kwong^{1,2,5,6,7} and Bryna F. Warshawsky^{1,8*}

Abstract

Background: Conflicting results regarding the impact of repeated vaccination on influenza vaccine effectiveness (VE) may cause confusion regarding the benefits of receiving the current season's vaccine.

Methods: We systematically searched MEDLINE, Embase, PubMed, and Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature from database inception to August 17, 2016, for observational studies published in English that reported VE against laboratory-confirmed influenza for four vaccination groups, namely current season only, prior season only, both seasons, and neither season. We pooled differences in VE (Δ VE) between vaccination groups by influenza season and type/subtype using a random effects model. The study protocol is registered with PROSPERO (registration number: CRD42016037241).

Results: We identified 3435 unique articles, reviewed the full text of 634, and included 20 for meta-analysis. Compared to prior season vaccination only, vaccination in both seasons was associated with greater protection against influenza H1N1 (Δ VE = 26%; 95% CI, 15% to 36%) and B (Δ VE = 24%; 95% CI, 7% to 42%), but not H3N2 (Δ VE = 10%; 95% CI, -6% to 25%). Compared to no vaccination for either season, individuals who received the current season's vaccine had greater protection against H1N1 (Δ VE = 61%; 95% CI, 50% to 70%), H3N2 (Δ VE = 41%; 95% CI, 33% to 48%), and B (Δ VE = 62%; 95% CI, 54% to 68%). We observed no differences in VE between vaccination in both seasons and the current season only for H1N1 (Δ VE = 4%; 95% CI, -7% to 15%), H3N2 (Δ VE = -12%; 95% CI, -27% to 4%), or B (Δ VE = -8%; 95% CI, -17% to 1%).

Conclusions: From the patient perspective, our results support current season vaccination regardless of prior season vaccination. We found no overall evidence that prior season vaccination negatively impacts current season VE. It is important that future VE studies include vaccination history over multiple seasons in order to evaluate repeated vaccination in more detail.

Keywords: Influenza, Vaccine effectiveness, Repeated vaccination

REETTA HUTTUNEN

LT, dosentti, apulaisylilääkäri,
sisätautien ja infektiosairauksien
erikoislääkäri
TAYS, infektiosairaudet

HANNA NOHYNEK

LT, ylilääkäri
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos,
terveysturvallisuusosasto

TERHO HEIKKINEN

professori, lastentautien ja lasten
infektiosairauksien erikoislääkäri
Turun yliopisto ja Tyks

Miksi influenssarokotus on tärkeä?

- Influenssarokotus on tehokkain keino suojautua influenssalta ja sen vaikeilta komplikaatioilta.
- Uusi tartuntatautilaki edellyttää, että terveydenhuollon työntekijällä ja työharjoitteluun osallistuvalla opiskelijalla on oltava rokotuksen antama, vuosittainen suoja influenssaa vastaan potilaiden suojaamiseksi.
- Pistettävät rokotteet ovat turvallisia myös immuunipuutteisille ja raskaana oleville.
- Kausi-influenssarokotus ei lisää narkolepsian eikä muiden kroonisten sairauksien riskiä.

Influenssa on viruksen aiheuttama hengitystietulehdus, jonka taudinkuva voi vaihdella lievästä hengitystieinfektiosta tehohoitoa vaativaan keuhkokuumeeseen. Se on flunssaa rajumpi sairaus eikä yleensä aiheuta aikuisille nuhaoiretta, kuten flunssa. Influenssalle on tyypillistä korkea kuume, yskä, lihaskivut ja vahva sairautentunto. Lapsilla saattaa esiintyä maha- ja suolisto-oireita. Terveiden työikäisten influenssa paranee yleensä kotihoidolla 1–2 viikossa. Iäkkäille, pitkäaikaissairauksia poteville ja raskaana oleville influenssa voi olla vaarallinen (1,2).

Influenssaviruksia on kolmea tyyppiä (A, B ja C), joista epidemioita aiheuttavat tyypit A ja B. A-tyypin virukset jaotellaan alatyyppeihin niiden pintaproteiinien eli hemagglutiniinien ja neuraminidaasin perusteella.

Ihmisille epidemioita aiheuttavat H3N2- ja H1N1-alatyypin A-virukset (1). H1N1-alatyypin virus aiheutti pandemian vuonna 2009 ja on

Influenssa tarttuu helposti. Sen itämisaika on keskimäärin kaksi vuorokautta. Oireeton voi tietämättään tartuttaa virusta noin vuorokauden ajan ennen oman taudin puhkeamista (1–3). Leviäminen on erityisen merkittävää kouluissa, hoitolaitoksissa ja varuskunnissa.

Influenssavirus leviää lähinnä pisaratartuntana. Tällöin suuret pisarat putoavat nopeasti alas eivätkä tavallisesti kulkeudu metriä kauemmas lähtöpaikastaan. Virus voi myös tarttua influenssan kontaminoimilta pinoilta kosketustartuntana. Siksi on tärkeää, että terveydenhuollon laitoksissa on rokotettu influenssaa vastaan muutkin kuin potilaiden välittömään hoitoon osallistuvat työntekijät, esimerkiksi sairaalahuoltajat. Tutkimuksissa on otettu esiin aerosolitartunnan mahdollisuus, mutta sen merkitys influenssan leviämässä on vielä epäselvä (4).

Uudistettu tartuntatautilaki määrittelee ensimmäistä kertaa terveydenhuollon henkilökunnan rokotusvaatimuksia (5). Tämän takia on tärkeää keskustella influenssarokotusten perusteista ja jakaa tietoa niiden hyödyistä. Influenssarokotusten hyödyt ovat niiden haittoja suurempia. Katsaus antaa työkaluja keskusteluun.

Pandemioita aiheuttavat vain A-tyypin influenssavirukset.

Kenelle hyödyllinen?

Suomessa influenssan lääketieteellisiin riskiryhmiin ja siten maksuttomaan influenssarokotukseen oikeutettuja ovat 65 vuotta täyttäneet

TAULUKKO 3.

Keinoja terveydenhuollon henkilökunnan influenssarokotuskattavuuden parantamiseksi (32).

ROKOTTEEN SAATAVUUS

Rokotustilaisuuksia on riittävästi, myös vuorotyötä tekeviä varten

Ns. kiertävät rokottajat toimipisteissä ja osastoilla

Rokotuksen saaminen on riittävän helppoa, esim. käytävä-rokotukset, pukukoppirokotukset, rokotukset ruokailuun mentäessä tai sieltä poistuttaessa jne.

TIEDOTUS

Rokotusajankohdista tiedotetaan sairaalan intranetissä, tiedotuslehdessä tai sähköpostitse

Annetaan tietoa influenssarokotusten hyödyistä ja rokotteiden koostumuksesta sekä kumotaan mahdollisia ennakkoluuloja. Välineinä sairaalan intranet, tiedotuslehdet, sähköposti, luennot, kysymys-vastaus-palstat, THL:n materiaalit

Annetaan ajantasaista tietoa sairaalan henkilökunnan rokotuskattavuudesta

PALAUTE

Edellisen kauden rokotuskattavuutta verrataan muiden sairaanhoitopiirien tuloksiin. Pohditaan keinoja parantaa rokotuskattavuutta seuraavalla kaudella. Keinoja ovat mm. kyselytutkimukset asenteiden selvittämiseksi

Lähes joka vuosi A-virukset aiheuttavat enemmän influenssaa kuin B-virukset.

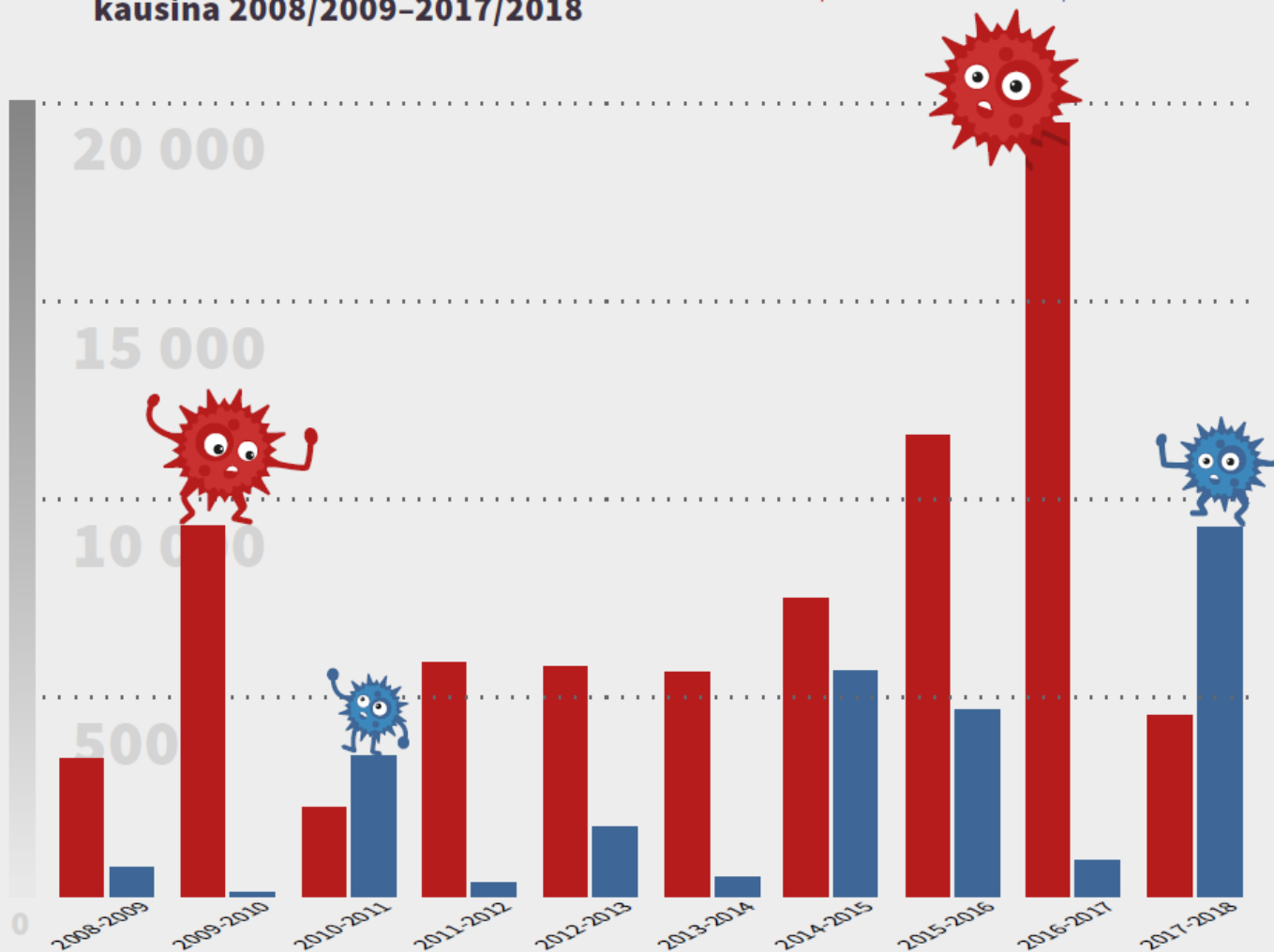
Laboratoriovarmennetut tautitapaukset
kausina 2008/2009–2017/2018

= A-virus

= B-virus

Mukana Tartuntatautirekisteriin 20.2.2018 mennessä raportoidut tapaukset

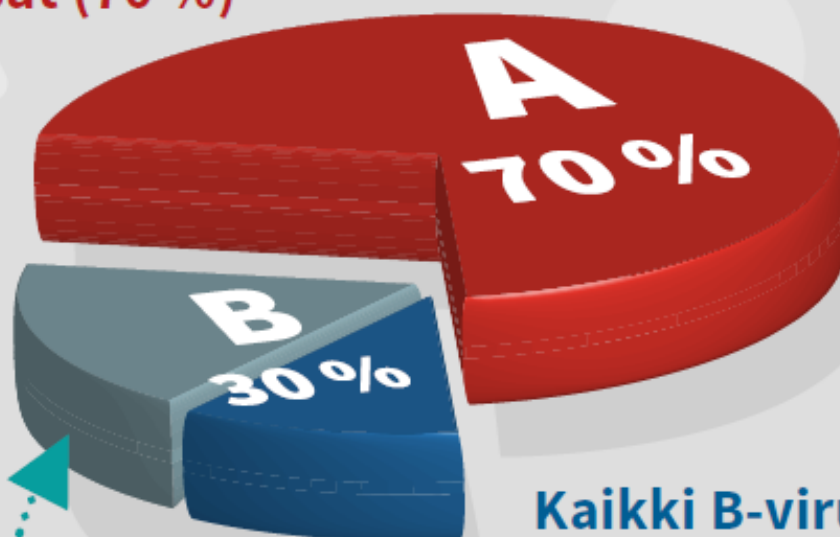

B-virukset aiheuttavat influenssoista vain osan

Laskelmassa mukana kaudet 2001/2002-2017/2018
(ei kaudet 2003/2004 ja 2009/2010)

**A-viruksen aiheuttamat
influenssat (70 %)**

**Kaikki B-viruksen
aiheuttamat
influenssat (30 %)**

Influenssaa aiheuttavista
B-viruksista 60 % ei sisältynyt
rokotteeseen.

Tartuntatautirekisteriin 20.2.2018 mennessä raportoidut tapaukset

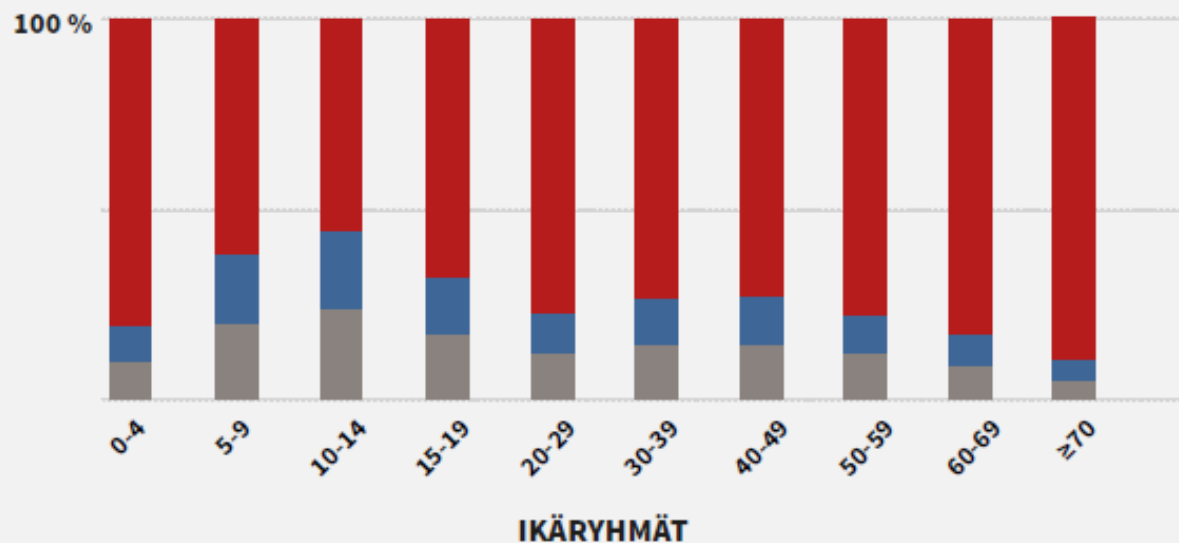

B-virusten aiheuttamaan influenssaan sairastuu suhteellisesti eniten lapsia ja vähiten ikääntyneitä

- = A-viruksen aiheuttamat influenssat
- = B-viruksen aiheuttamat influenssat (virus ei sisältynyt rokotteeseen)
- = B-viruksen aiheuttamat influenssat (virus sisältyi rokotteeseen)

A- ja B-virusten osuudet kaikista laboratoriovarmistetuista influenssatapauksista ikäryhmittäin kausina 2001/02–2016/17 (ei kaudet 2003/04 ja 2009/10)

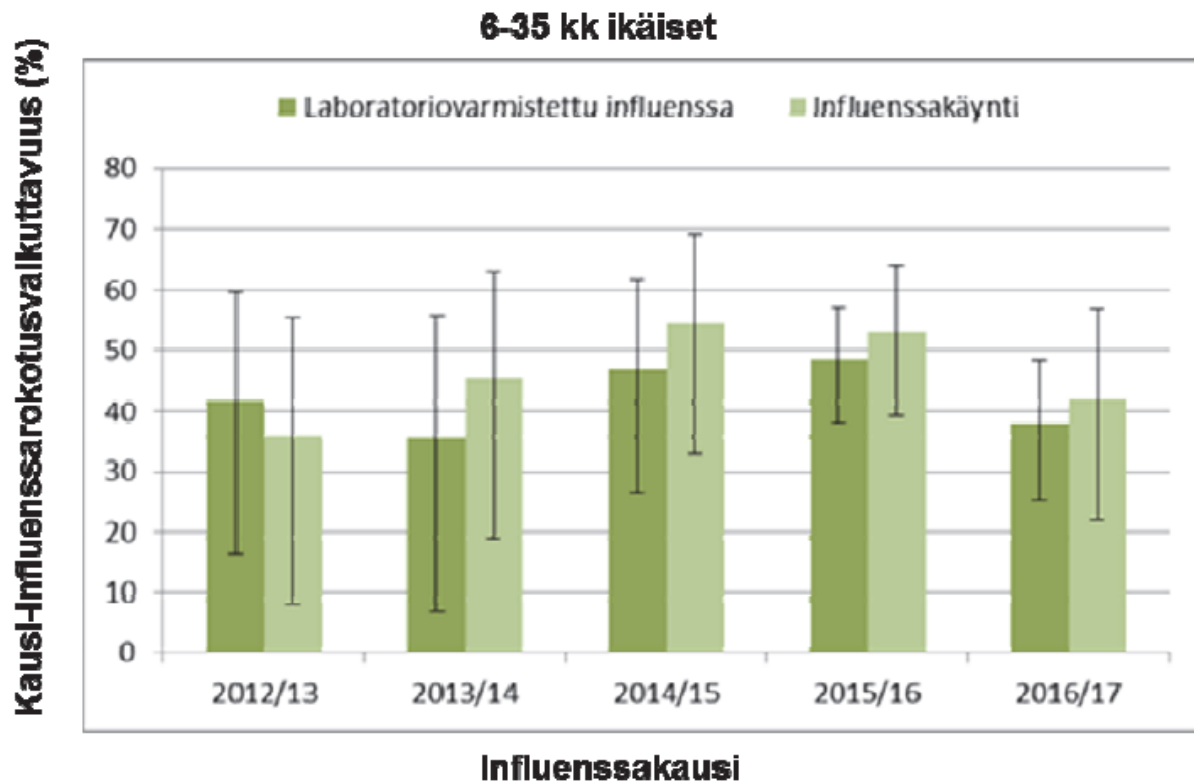

* Kuva ei kerro, ovatko sairastuneet saaneet rokotteen

Influenssarokotteen tehon vaihtelu kausittain 2012/13 – 2016/17

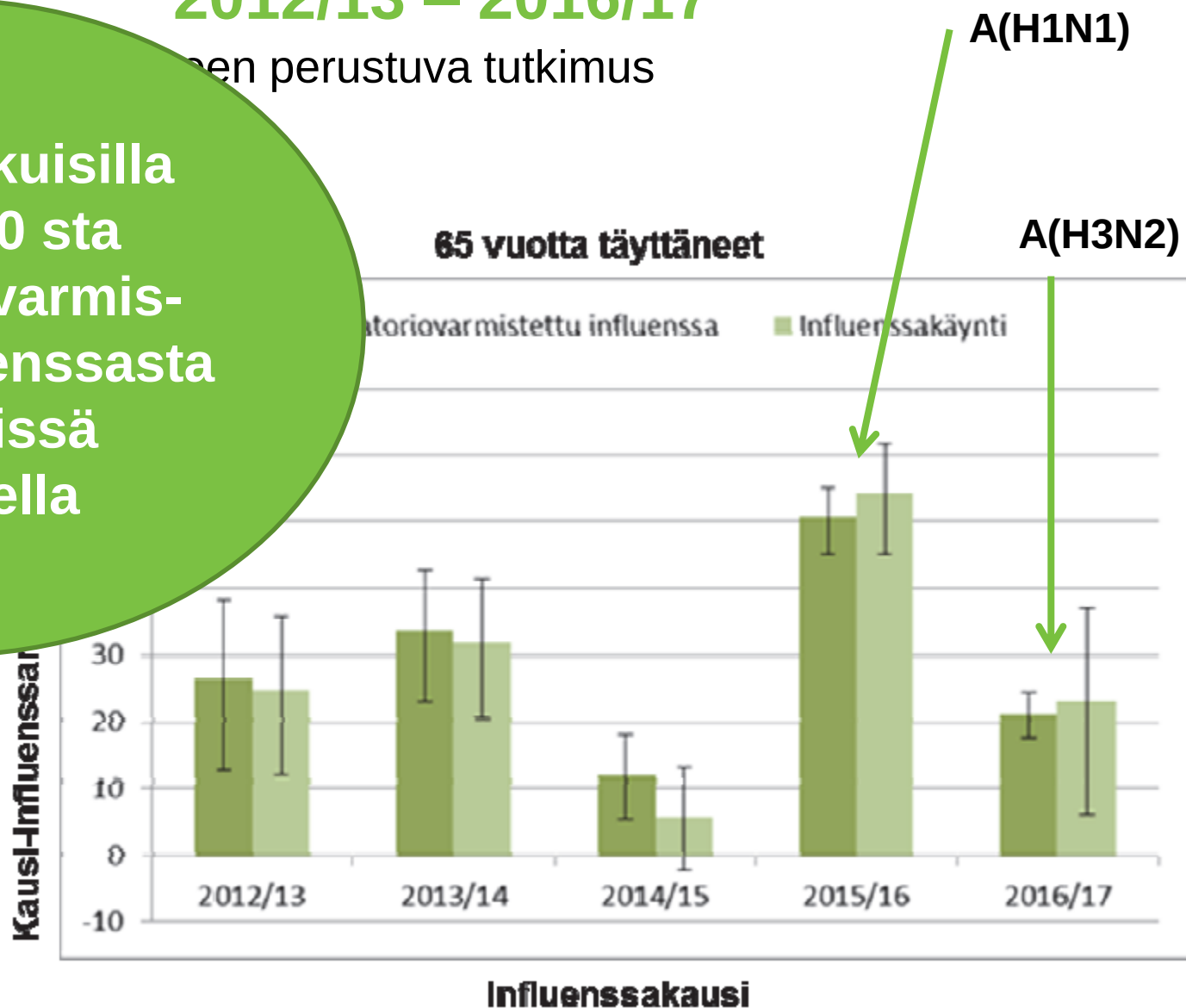
Rekisterien yhdistämiseen perustuva tutkimus

Influenssarokotteen tehon vaihtelu kausittain 2012/13 – 2016/17

perustuva tutkimus

Terveillä aikuisilla
jopa 8 / 10 sta
laboratoriovarmis-
tetusta influenssasta
estettävissä
rokotteella

65v + vuotiailla (1,2 mi väestöpohja) influenssarokotteen (TIV) tehot*

- Kokonaisteho A+B -viruksia vastaan

24 % (20 – 28 %)

- Teho B-influenssavirusta vastaan

35 % (30- 39%)

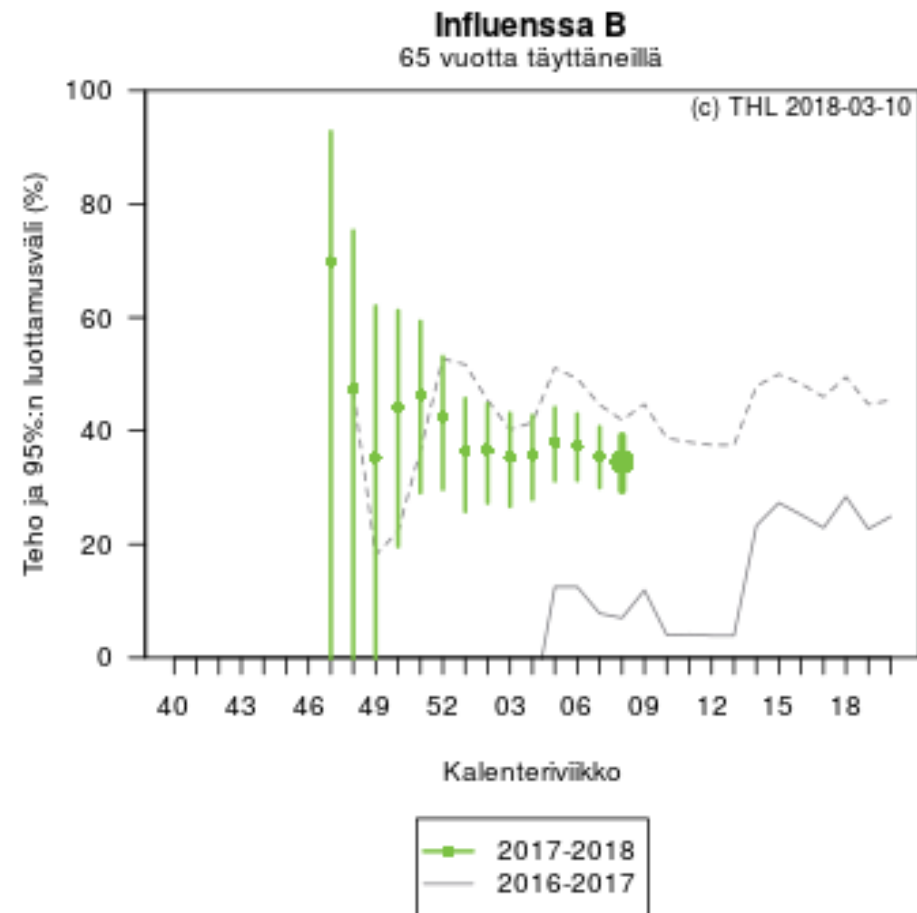
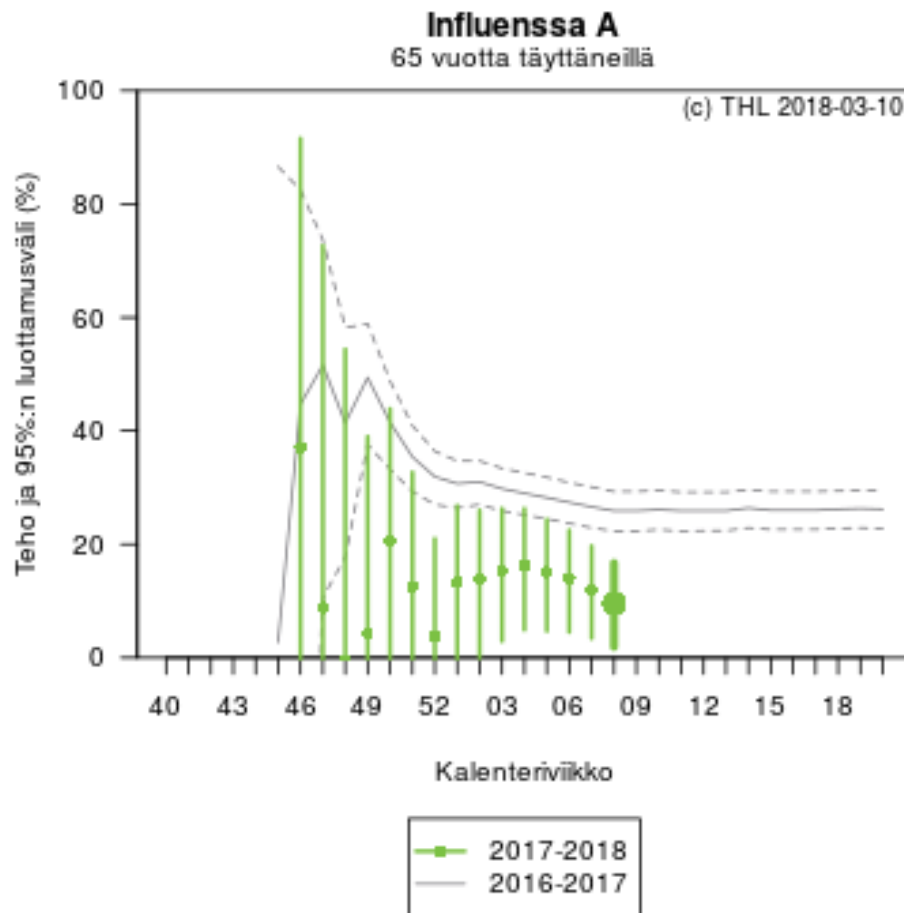
- Teho A-influenssavirusta vastaan

10 % (2 – 17 %)

*Analysoitu tartuntatauti- ja rokotusrekisterin tietoja yhdistämällä

Reaaliaikainen tehon seuranta

Uusi suositus miten laskea henkilökunnan influenssarokotuskattavuus

X = Osoittaja

on maaliskuun loppuun mennessä (31.3.2018)
erikoissairaanhoidon toimintayksikköjen
rokotettujen hoitajien ja lääkärien lukumäärä yhteensä.

Y = Nimittäjä

on viikon 44 maanantaina (tänä vuonna 30.10.2017)
erikoissairaanhoidon toimintayksikköjen
lääkäreiden ja hoitajien lukumäärä yhteensä
rajaten pois ko. päivänä yli 30 vrk poissaolleet syytä katsomatta
(virkavapaa, sairasloma tai muu syy).

Keskustelua

- Minkä vuoksi laki on näin kirjoitettu ?
- Kuinka vankka on lain perustalla oleva tieteellinen näyttöpohja ?
- Miten paremmin ymmärrämme miten lain kirjain toteutuu (kattavuus) ? ... miten lain kirjain suojaa (vaikuttavuus) ?
- Voimmeko oppia toinen toisiltamme ?
- Onko syytä tarkentaa lakia ?
- Onko syytä tarkentaa / luoda mittareita ?

Työterveyshuoltolaki 13 §: Työntekijän velvollisuus osallistua terveystarkastukseen

- Työntekijä ei saa ilman perusteltua syytä kieltäytyä osallistumasta tässä laissa tarkoitettuun terveystarkastukseen, joka työhön sijoitettaessa tai työn kestäessä on välttämätön:
- 1) hänen terveydentilansa selvittämiseksi **erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä** tai työympäristössä; tai
- 2) hänen **työ- tai toimintakykynsä selvittämiseksi työstä aiheutuvien**, terveydentilaan kohdistuvien vaatimusten vuoksi.
- Terveystarkastus suoritetaan yhteisymmärryksessä työntekijän kanssa siten kuin potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 6 §:ssä säädetään.

- **Työterveyshuoltolaki (1383/2001) 18 § 1 kohta (Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen):**
 - ”Salassa pidettäväksi säädettyjä tietoja ei saa ilmaista, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna siihen suostumustaan siten kuin erikseen säädetään. Työterveydenhuollon palvelujen tuottajan palveluksessa oleva työterveyslääkäri saa sen estämättä, mitä potilasasiakirjojen salassapidosta potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa säädetään, antaa:
 - 1) työnantajalle **erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä** kirjallisen lausunnon terveystarkastusten johtopäätöksistä sekä niiden perusteella aiheellisista työsuojelutoimista, siltä osin kuin ne liittyvät työsuojeluun ja työterveyshuoltoon;”
 - Esim. huumausainetestin tulos on annettava testatulle itselleen.
- **Työterveyshuoltolaki 19 §:n 2 momentti, Huumausainetesti ja sitä koskeva todistus:**
 - ”Huumausainetestiä koskevan todistuksen sisällöstä säädetään yksityisyyden suojasta työelämässä annetussa laissa (759/2004). Todistus on annettava testatulle itselleen työnantajalle toimitettavaksi.”
- **Henkilötietolaki (533/1999) 11 §:n 4 kohta: .**
 - Arkaluonteisten henkilötietojen käsittely on kielletty. Arkaluonteisina tietoina pidetään henkilötietoja, jotka kuvaavat tai on tarkoitettu kuvaamaan: 4) henkilön terveydentilaa, sairautta tai vammaisuutta taikka häneen kohdistettuja hoitotoimenpiteitä tai niihin verrattavia toimia;”
- **Henkilötietolain 12 §:n 1 momentin 1 kohta:**
 - Mitä 11 §:ssä säädetään, ei estä:
 - 1) tietojen käsittelyä, johon rekisteröity on antanut nimenomaisen suostumuksensa;”
- **Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004) 5 §:n 1 momentti:**
 - **Työnantajalla on oikeus käsitellä työntekijän terveydentilaa koskevia tietoja, jos tiedot on kerätty työntekijältä itseltään tai hänen kirjallisella suostumuksellaan muualta ja** tietojen käsittely on tarpeen sairausajan palkan tai siihen rinnastettavien terveydentilaan liittyvien etuuksien suorittamiseksi taikka sen selvittämiseksi, onko työstä poissaoloon perusteltu syy, taikka jos työntekijä nimenomaisesti haluaa selvitetävän työkykyisyytensä terveydentilaa koskevien tietojen perusteella. Lisäksi työnantajalla on oikeus käsitellä näitä tietoja **niissä tilanteissa ja siinä laajuudessa, kuin muualla laissa erikseen säädetään.**

